

De Symboliek  
van het  
Kerstverhaal



# **De Symboliek van het Kerstverhaal**

**Ir. Henri Faddegon**

‘De Bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © Stichting HSV 2010-2016’

©2019 Henri Faddegon

ISBN: 978 94 638 6773 3

Uitgegeven via: [www.jongboek.nl](http://www.jongboek.nl)

## INHOUD

o. Introductie: Wat is het doel van dit boek?	9
1. Wat betekent de Bijbelse symboliek?	12
2. Wie zijn wij als mens?	15
3. Waar zijn wij als mens?	16
4. Wie is Jezus?	19
5. Jezus als Heer	20
6. Jezus als Zoon van God	21
7. Jezus als Kind van de Maagd Maria	22
8. Jezus als Immanuel	22
9. Jezus als Christus	23
10. Christus en Kerstmis	24
11. Het mannelijke en vrouwelijke levensaspect in de mens	24
12. Wat is Geloof?	25
13. De Bijbelverzen	26
14. Op weg naar het Kerstverhaal Ons Hart van Geloof in Johannes 14:1-14	28
15. Kennismaking met het Kerstverhaal: De Geboorte van Jezus in Lucas 2:1-7	29
16. Toelichting op Lucas 2:1	31
17. Toelichting op Lucas 2:2	32
18. Toelichting op Lucas 2:3	33
19. Toelichting op Lucas 2:4	34
20. Toelichting op Lucas 2:5	35
21. Toelichting op Lucas 2:6	36
22. Toelichting op Lucas 2:7	36
23. Waarom is het Kerstverhaal actueel?	38
24. De Vier delen van het Kerstverhaal	39
25. De Herziene Statenvertaling en de symboliek van de Bijbeltaal	41
26. De naam Kerstmis	42
27. De inleiding van het Kerstverhaal in het Mattheüsevangelie 1:1-17	43
28. Het Kerstverhaal over de geboorte van Jezus Christus in het Mattheüsevangelie 1:18-25	47
29. Toelichting op Mattheüs 1:18	48
30. Toelichting op Mattheüs 1:19	49
31. Toelichting op Mattheüs 1:20	49

32. Toelichting op Mattheüs 1:21	51
33. Toelichting op Mattheüs 1:22,23	52
34. Toelichting op Mattheüs 1:24,25	53
35. Het Kerstverhaal over de bron van invloed op het innerlijk van de mens Mattheüsevangelie 2:1-12 De Wijzen en Herodes	53
36. Toelichting op Mattheüs 2:1	54
37. Toelichting op Mattheüs 2:2	58
38. Toelichting op Mattheüs 2:3-8	59
39. Toelichting op Mattheüs 2:9-12	60
40. Toelichting op Mattheüs 2:13-15	62
41. Toelichting op Mattheüs 2:16-18	63
42. Toelichting op Mattheüs 2:19-23	65
43. De samenwerking tussen Johannes en Jezus Mattheüs 3:1-17	66
44. Toelichting op Mattheüs 3:1-4	68
45. Toelichting op Mattheüs 3:5,6	72
46. Toelichting op Mattheüs 3:7-12	73
47. Toelichting op Mattheüs 3:13-17	77
48. Het Kerstverhaal in het Marcusevangelie 1:1-13	80
49. Het Kerstverhaal in het Lucasevangelie 1:1-80 over de bewustwordings- en keuzemogelijkheid van de mens.	83
50. Toelichting op Lucas 1:1-4	84
51. Toelichting op Lucas 1:5-10	84
52. Toelichting op Lucas 1:11-20	87
53. Toelichting op Lucas 1:21-25	90
54. Toelichting op Lucas 1:26-38	91
55. Toelichting op Lucas 1:39-45	93
56. Toelichting op Lucas 1:46-56	96
57. Toelichting op Lucas 1:57-66	100
58. Toelichting op Lucas 1:67-80	102
59. Verwijzing naar Lucas 2:1-7	106
60. Toelichting op het Lucasevangelie 2: 8-21 De Herders	107
61. Toelichting op Lucas 2:22-40 Simon en Anna	111
62. Toelichting op Lucas 2:41-52 Het Paasfeest	115
63. Toelichting op Lucas 3:1-38 Johannes en Jezus geslachtsregister	118
64. Het Kerstverhaal in het Johannesevangelie 1:1-18	118
65. Toelichting op Johannes 1:1-18	119

66. Het Kerstverhaal in het Johannesevangelie 1:19-34	121
67. Toelichting op Johannes 1:19	122
68. Toelichting op Johannes 1:20-26	123
69. Toelichting op Johannes 1:27,28	124
70. Toelichting op Johannes 1:29-34	126
71. Het eindresultaat van dit boek	127





## 0. INTRODUCTIE: WAT IS HET DOEL VAN DIT BOEK?

De Bijbel bestaat uit een aantal boeken. Het Christendom heeft de Bijbel in de eerste plaats opgevat als een moreel geschiedenisboek. Daarom koos het Christendom een volgorde van de boeken die gebaseerd werd op de veronderstelde historische volgorde van de verhalen in de boeken. Bovendien werd de Bijbel in de twee hoofddelen ingedeeld die het Oude Testament en het Nieuwe Testament genoemd worden. Het Nieuwe Testament bevat de verhalen vanaf de geboorte van Jezus Christus, en het Oude Testament de verhalen uit de vele eeuwen die voorafgaan aan Jezus geboorte. Het begin van de huidige jaartelling komt ongeveer overeen met de geboorte van Jezus.

Al deze Bijbelboeken zijn van Joodse oorsprong. En dan blijkt uit de Joodse Overlevering dat het oorspronkelijke Joodse begrip van de Bijbelverhalen niet in de eerste plaats historisch is, maar in de eerste plaats een veelzijdige beschrijving aanbiedt van het menselijk innerlijk. Dat betekent ook dat alle personen die in de verhalen beschreven worden een actueel beeld van een menselijke innerlijk aspect aan ons presenteren. Het Oude Testament wordt daarom ten onrechte Oud genoemd omdat de Bijbel zo plotseling actueel is.-

De originele volgorde van het zogenaamde Oude Testament is anders. Dat is ook waarneembaar in de huidige Joodse Bijbel die de Tenach wordt genoemd, wat de klassieke Joodse naam van het Oude Testament is. De Tenach bevat een indeling van de Bijbelboeken in drie groepen. Deze drie groepen en hun inhoud bieden de huidige mens het beeld van de bewustwordingsmogelijkheid van het doel van het leven. De eerste groep, die de Thora wordt genoemd wat lering betekent, is de zogenaamde hemelse beschrijving van de structuur van het menselijke leven. De tweede groep, die de Profeten wordt genoemd, zendt vervolgens de beschrijving van de levensbetekenis naar de aardse mens. De derde groep, de Geschriften, betekent dat de mens de boodschap van het levensdoel ontvangt en daardoor de vrije mogelijkheid ontvangen heeft om bewust te worden en te geloven in het hemelse levensdoel. Het woord Schriftelijk betekent hier dat de hemel het leven van de mens vastgesteld heeft en begeleidt.

Als het Nieuwe Testament nu als vierde groep Bijbelboeken herkend wordt, die het beleven van het levensdoel beschrijft, benadrukt dat ook

de symbolische betekenis van het Bijbelse getal vier. Want het getal vier betekent het actuele leven, het heden.

Behalve de originele Joodse volgorde van de Bijbelboeken, die wijst op het innerlijk van de mens, is Hebreeuwse taal de hoofdtaal van het Oude Testament. Het woord Hebreeuws betekent de aankomst van de Bijbelse boodschap op aarde vanuit de hemel. De letters van het Hebreeuwse alfabet beschrijven in de volgorde van het alfabet de levensloop van de mens. Ook is de Joodse uitleg van de originele Bijbel in de eerste plaats gericht op de beschrijving van het actuele menselijke leven. Dat wordt de Joodse Overlevering genoemd. Zoals eerder genoemd bieden de Bijbelse personen daarbij allerlei beelden van het actuele menselijke innerlijk.

Behalve de Hebreeuwse taal komt in het Oude Testament ook enkele malen de taal Aramees voor. Dat wordt beschreven als aardse aspect. Het Nieuwe Testament is in de klassieke Griekse taal overgeleverd. Meestal wordt aangenomen dat deze toepassing van de Griekse taal het gevolg is van de toenmalige algemene taal Grieks in het Romeinse rijk. Maar de klassieke Joodse geschiedenis vertelt dat de Griekse taal de enige taal is die voor de vertaling van de bijbelboodschap gebruikt mag worden. Want de klassieke Hebreeuwse naam van Griekenland is Javan. De Overlevering en de symboliek van de Hebreeuwse taal laten zien dat deze naam begrepen kan worden als de terugkeer naar het hemelse levensdoel. En dan is het duidelijk waarom het Nieuwe Testament origineel in het Grieks is aangeboden.

Dit boek dat u kunt gaan lezen vestigt de aandacht op de symbolische betekenis van de Bijbel. Het woord symbolisch wijst hier op de samenhang tussen het innerlijke menselijke leven en het hemelse levensdoel van de mens.

Die kennis maakt de Bijbel zeer actueel. Omdat veel mensen in meer of mindere mate bekend zijn met het kerstfeest is hier gekozen voor de symbolische beschrijving van het kerstverhaal. Daaruit blijkt dan dat het kerstverhaal veel meer betekent dan alleen maar een moreel historisch verhaal.

Het nadenken over de symboliek van het kerstfeest kan het begrip van het feest veel duidelijker maken. Veel mensen vieren het kerstfeest omdat het verbonden is met hun geloof. En andere mensen vieren het vaak

alleen maar omdat het de gewoonte van een aantrekkelijk winterfeest vormt. Zoals in dit boek besproken wordt kan het nadenken over de symboliek van het Kerstfeest veel mensen stimuleren om over het doel van het leven na te denken.

De huidige data van het Kerstfeest zijn oorspronkelijk verbonden met de winterzonnepunt. Dat is de periode van de kortste dag van het jaar. Het is de periode waarin de herfst eindigt en de winter begint. In de herfst worden de dagen steeds korter terwijl in de winter de dagen dan toch weer langer worden. Dat biedt de mensheid door alle eeuwen heen de hoop op het herstel van de natuur in een warmere en zonniger tijd, zodat er weer voldoende voedsel beschikbaar komt. Daarom is het herdenkingsfeest van de winterzonnepunt in alle culturen altijd een van de belangrijkste feesten geweest. Dat was een van de redenen waarom in de vierde eeuw van de huidige jaartelling het kerstfeest op die data werd geplaatst, toen het Christendom een staatsreligie in het Romeinse rijk werd. Namelijk om de aandacht te richten op het levensbelang dat tijdens het kerstfeest wordt herdacht.

De beide vormen van het beleven van het kerstfeest, de geschiedenis en de symboliek, en ook de winterzonnepunt maken het zinvol om na te gaan denken over de symboliek van het kerstfeest. Want dat wijst op het doel van het leven. Eerst is het menselijke levensdoel gericht op het in stand houden van het aardse bestaan waarbij geprobeerd wordt om het aardse leven zo te vormen dat het de menselijke levenswensen vervult. Dat is vergelijkbaar met het herstel van de natuur, zodat het aardse leven verder kan bestaan.

Maar tijdens het leven komt toch ook steeds meer op de voorgrond dat wij als mensen uiteindelijk allemaal weer uit dit leven vertrekken. Dat vormt dan vaak de bron van het bewust gaan nadenken over het geloof.

Het nadenken over de betekenis van het leven wordt in dit boek gebaseerd op de symboliek van het leven zoals het in de Bijbel wordt beschreven. En dat wordt ook voor een belangrijk deel tot uitdrukking gebracht in de symboliek van het vrij algemeen bekende kerstfeest.

De Bijbelteksten over het kerstfeest uit de vier evangeliën (de eerste vier boeken uit het Nieuwe Testament waarvan het woord evangelie de goede boodschap betekent) worden in dit boek gekopieerd uit de zogenoemde

Herziene Statenvertaling, HSV. Want de vertaalde Bijbeltekst in de HSV staat dicht bij de originele Bijbelse talen. Het is daarom ook zinvol om zelf een HSV aan te schaffen.

([www.royaljongbloed.nl](http://www.royaljongbloed.nl) [www.herzienestatenvertaling.nl](http://www.herzienestatenvertaling.nl) )

## **1. WAT BETEKENT DE BIJBELSE SYMBOLIEK?**

Het woord symboliek is een oorspronkelijk Grieks woord dat wijst op de samenhang tussen twee levensaspecten die met elkaar verbonden zijn en dus bijeengebracht kunnen worden. Het ene levensaspect is hier de hemelse levensbron die het aardse leven mogelijk maakt. De hemel waar de mensen vandaan komen. Het andere levensaspect is het aardse leven, met de mogelijkheid om van alles te leren en uiteindelijk ook weer bewust te worden van het hemelse levensdoel. Dat is de terugkeer naar het hemelse Thuis. Tijdens de aardse levensreis leren wij bewust en onbewust van alles. Daarom betekent de eerste oorspronkelijke naam van de Bijbel, Thora, dan ook: Leren. In de naam schriftelijke Bijbel betekent schriftelijk symbolisch dat het leven door God is vastgesteld en dat de aardse leerweg zo wordt beschreven. Ongeacht of de mens dat bewust of niet bewust is.

Zo vestigt de Bijbel de aandacht op het herstel van de samenhang van het aardse leven en het hemelse leven.

De symboliek wordt ook vaak de afbeelding of de afschaduwing van de originele bron genoemd. Het aardse leven bijvoorbeeld als de afbeelding van het hemelse leven.

De Bijbelverhalen werden oorspronkelijk begrepen als symbolische beelden van de innerlijke ontwikkelingsmogelijkheden van de mens. Het innerlijk van de mens vormt de levensbron en de Bijbelverhalen bieden daarbij leesbare en begrijpelijke beschrijvingen van de innerlijke ontwikkelingsmogelijkheden tijdens het leven, als de lezer bewust is geworden van de symboliek van de Bijbelverhalen.

De kennis over de symboliek van de Bijbelverhalen is in de loop der eeuwen op de achtergrond geraakt. Toen het Christendom zich buiten de Joodse cultuur begon te ontwikkelen werd de Bijbel in toenemende mate opgevat als een moreel geschiedenis boek. Het gevolg is dat het oorspronkelijke deel van de Bijbel, het Oude Testament, steeds meer

werd verwaarloosd, terwijl het Nieuwe Testament steeds meer eenzijdige aandacht kreeg. Maar het Nieuwe Testament is óók gebaseerd op de klassieke Joodse oorsprong. En dan kan het duidelijk worden dat die verhalen ook veel meer symbolische betekenissen bevatten dan de vaak eenzijdige opvatting dat het Nieuwe Testament alleen maar een moreel geschiedenisboek is.

De symboliek van de Bijbelverhalen is gebaseerd op de fundamentele symboliek van de Hebreeuwse Bijbeltaal. De kennis over deze symboliek is bewaard gebleven in sommige Orthodoxe Joodse gemeenschappen. Bijvoorbeeld bij de Joodse Chassidim.

In de jaren na de Tweede Wereldoorlog begonnen sommige Joodse schrijvers uit deze gemeenschappen de kennis van de symboliek ook publiek toegankelijk te maken.

De basis van die kennis wordt gevormd door het Hebreeuwse alfabet. Dit alfabet biedt een symbolisch beeld van de menselijke levensloop die tot uitdrukking komt door de uitgebreide symbolische betekenissen van de letters en de cijfers die aan de letters verbonden zijn. Ieder Bijbels woord of naam is zo verbonden met de betekenissen van de toegepaste Hebreeuwse letters. En die bieden informatie over de fundamentele betekenis van ieder woord of naam. Maar de vertaalde woorden hebben vaak een beperkte aanwijzing over de echte betekenis. Het is dan ook belangrijk te weten dat iedere naam in de Bijbel een belangrijke betekenis heeft die een boodschap bevat. Desondanks zijn de meeste namen nooit toegelicht in de vertalingen.

De naam Jezus bevat bijvoorbeeld de betekenis: De Heer vormt, begeleidt, en redt het leven terug naar de hemel. En het woord naam, Shem, betekent behalve naam ook bestemmingsdoel.

In dit boek wordt de kennis van de symboliek gebruikt om, waar zinvol, door te kunnen dringen naar diverse verborgen betekenissen van het kerstverhaal. Maar de fundamentele Hebreeuwse symboliek wordt in dit boek niet volledig beschreven, omdat het een aparte uitgebreide studie vormt, die uiteraard ter beschikking staat in de literatuur van de Joodse Overlevering.

Die literatuur is bij diverse Joodse schrijvers beschikbaar.

In het bijzonder heeft Prof. Friedrich Weinreb in de Nederlandse en Duitse taal daarover veel literatuur beschikbaar gemaakt. ([◀ 13 ▶](http://www.he-</a></p></div><div data-bbox=)